

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/78/2019
Identifikačné číslo spisu: 7218207106
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7218207106.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Lekárneň IZIS, s.r.o., so sídlom Kavenčianska cesta 23, 040 01 Košice - mestská časť Sever, IČO: 48 066 559, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Nicol Hlaváčiková s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice - mestská časť Staré mesto, IČO: 51 176 831, proti žalovanému: OMIDA, spol. s r.o., so sídlom Požiarnická 6, 040 01 Košice - Juh, IČO: 31 715 362, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou GOGA a spol., s.r.o., so sídlom Kupeckého 4, 040 01 Košice - mestská časť Juh, IČO: 36 863 947, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 05. 08. 2018, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cob/164/2018-140 zo dňa 31. októbra 2018, jednomyseľne, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II uznesením č. k. 31Cb/132/2018-70 zo dňa 22. augusta 2018 rozhodol tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a žalovanému trovy konania nepriznal.

2. V odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 5. augusta 2018, doplnenom podaním zo dňa 10. augusta 2018 domáha vydania neodkladného opatrenia, ktorým by žalovanému uložil povinnosť:

- zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by žalobcovi bránilo v riadnom každodennom užívaní nebytových priestorov o výmere 128 m² za účelom prevádzkovania verejnej lekárne, nachádzajúcich sa na prízemí stavby - budovy so súpisným číslom č. XXX v katastrálnom území X. P., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXXX, nachádzajúcej sa na adrese I.,
- zdržať sa akýchkoľvek nie nevyhnutných stavebných a iných zásahov do stavby - budovy so súpisným číslom č. XXX v katastrálnom území X., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXXX, nachádzajúcej sa na adrese I., ktoré by mohli obmedziť alebo hroziť užívanie nebytových priestorov na prízemí o výmere 128 m², ktoré užíva žalobca
- do 2 dní od vykonateľnosti rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia obnoviť dodávku vody do nebytových priestorov o výmere 128 m², ktoré užíva žalobca na prízemí stavby so súpisným číslom č.

XXX v katastrálnom území X., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXXX, nachádzajúcej sa na I.- do 2 dní od vykonateľnosti rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia obnoviť izoláciu prvého poschodia stavby - budovy so súpisným číslom č. XXX v katastrálnom území X., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXXX, nachádzajúcej sa na adrese I. tak, aby bolo prízemie chránené pre dažďom a inými poveternostnými podmienkami a nemohlo dôjsť k vytopeniu alebo inému poškodeniu

- zdržať sa búracích a iných stavebných prác na stavbe - budove so súpisným číslom č. XXX v katastrálnom území X., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXXX, nachádzajúcej sa na adrese I., ktoré by mohli obmedziť alebo ohroziť užívanie nebytových priestorov o výmere 128 m², ktoré užíva žalobca

- a žalobcovi uložiť povinnosť v lehote do 30 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia podal žalobu o určenie, že nájom nebytových priestorov o výmere 128 m², nachádzajúcich sa na prízemí stavby - budovy so súpisným číslom č. XXX v katastrálnom území X., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXXX, nachádzajúcej sa na adrese I..

3. V odôvodnení uznesenia v bode 37 uviedol, že vlastník nehnuteľnosti disponuje právoplatným rozhodnutím o povolení odstránení stavby, na základe ktorého nájomca uplatnil nájomnou zmluvou a zákonom predvídaný výpovedný dôvod z nájomného vzťahu a preto mal súd za to, že žalobca neosvedčil, že mu patrí právo užívať nebytové priestory, ktoré ochrany sa v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia dovoľáva.

4. Vlastnícke právo označil za také, ktoré má charakter absolútneho panstva nad vecou a obmedzením môže byť len zákonom z vlastnej vôle vlastníka, z vôle inej osoby iba veľmi výnimočne alebo v zákonom určených prípadoch a zákonom určených podmienok rozhodnutím orgánu verejnej moci. Návrh žalobcu na obmedzenie výkonu vlastníckeho práva konajúci súd označil za taký, ktorý nemá zákonnú oporu a bolo by v rozpore so zásadou proporcionality. Z uvedených dôvodov návrh na neodkladné opatrenie zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 257 O. s. p.

5. O odvolaní žalobcu proti tomuto uzneseniu rozhodol ako odvolací súd Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 2Cob/164/2018-140 zo dňa 31. októbra 2018 tak, že uznesenie Okresného súdu Košice II zo dňa 22. augusta 2018, č. k. 31Cb/132/2018-70 potvrdil a žalovanému priznal náhradu trov konania vo výške 100 %.

6. V odôvodnení uznesenia v bodoch 27, 28 sa zaoberal splnením (nesplnením) podmienok ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie (§ 325 ods. 2 C. s. p.) pre nariadenie neodkladného opatrenia. S rozhodnutím súdu prvej inštancie sa stotožnil, označil ho za vecne správne a na zdôraznenie jeho správnosti uviedol, že tiež dospel k záveru, že žalobca nesvedčil trvanie (existenciu), ktorému sa má poskytnúť súdna ochrana. Za mylný názor žalobcu označil, že skúmanie otázky platnosti nájomnej zmluvy, z ktorého sa domáha uloženie neodkladného opatrenia, bolo otázkou druhoradou. To, že v čase podania návrhu neodkladného opatrenia, nájomný už vzťah zanikol výpoveďou danou podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 116/1991 Zb., považoval za jednoznačné. Zároveň uviedol, že žalobcovi nič nebránilo o určenie, že nájomný vzťah trvá a že pre súd pri skúmaní podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia a nie v čase podania žaloby. To, že žalobca sa počas 6 mesačnej výpovednej lehoty z nájomnej zmluvy neriešil situáciu a nedomáhal sa na súde ochrany, nepreukazovalo žalobcom tvrdenú neodkladnosť a naliehavosť úpravy pomerov. Odvolací súd taktiež označil argumentáciu žalobcu ohľadne absolútneho panstva nad vecou na presne dohodnutú dobu za nesprávnu. I keď žalovaný prenechal nájomcovi predmet nájmu na dobu 5 rokov, zároveň si vymenil (obe strany zmluvy) skončenie nájmu pre uplynutie dohodnutej doby spôsobmi uvedenými v čl. V bod 3 Zmluvy (t. j. okrem iného aj písomnou výpoveďou podľa zákona č. 116/1991 Zb.) s výpovednou lehotou 6 mesiacov. Odvolací súd súčasne pripomenul v odôvodnení uznesenia žalobcovi, že v tomto spore sa nerieši platnosť (neplatnosť) danej výpovede, ale iba splnením podmienok pre poskytnutie súdnej ochrany žalobcovi formou neodkladného opatrenia. S poukazom na uvedené uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.

7. Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. októbra 2018, sp. zn. 2Cob/164/2018-140 podal žalobca dovolanie doručené Okresnému súdu Košice II dňa 8. novembra 2018 (list č. 161

súdneho spisu).

8. Prípustnosť dovolania konkrétnym právnym ustanovením Civilného sporového poriadku neoznačil a dovolacie dôvody rozoberal v článku III dovolania. Odkazoval na ustálenú judikatúru ústavného súdu Slovenskej republiky potrebu náležitého odôvodnenia ako ústavným kritériom ústavného súdu vyplývajúceho z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. I. ÚS 327/2010 zo dňa 11. novembra 2010 a sp. zn. I. ÚS 41/2015 zo dňa 20. apríla 2016, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *García Ruiz v. Španielsko* zo dňa 21. januára 1999, č. sťažnosti 30544/96, bod 26.

9. S poukazom na ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p. sa zaoberal výkladom tohto zákonného ustanovenia v spojitosti s odpoveďou na rozhodujúci argument v spojitosti s posúdením vo svetle okolností na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/06 zo dňa 2. augusta 2007. Za kľúčovú právnu otázku označil, že sudy majú poskytnúť ochranu proti nátlakovému konaniu v podobe zastrešovania a úročnú ofenzívnu svojpomoc, ktorej cieľom je zmeniť existujúci stav označil s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 235/2008 zo dňa 27. januára 2009 za neprípustný stav. Namietal nepodložené vyhodnotenie súdu obidvoch všeobecných súdov a odporujúce v jednotlivých bodoch odôvodnenia.

10. Za podstatu zmluvy o nájme nebytových priestorov na dobu určitú definoval skutočnosť, že takáto zmluva bude trvať počas celého dohodnutého času, čo je garanciou a zároveň zamedzením rozhodnutia druhej strany, ktoré by smerovalo k zániku zmluvy o nájme. Opačný výklad ako si to predstavuje súd prvej inštancie a aj súd odvolací, kvalifikoval ako neobhájateľný. Povoľenie pre zbúranie stavby, u ktorej neexistuje žiaden objektívny a technický dôvod ma jej zbúranie a teda získanie vlastníkom „len tak“ sa podľa dovolateľa nedá kvalifikovať inak ako faktická výpoveď bez udania dôvodu, nakoľko je výlučne výrazom jednostranného a subjektívneho rozhodnutia a rozhodnutia v rozpore s dobrými mravmi.

11. Z názorom vysloveným odvolacím súdom v bode 33 odôvodnenia uznesenia sa dovolateľ nestotožňuje a za dobrovoľné obmedzenie panstva považuje viazanie skončenia nájmu na dobu určitú.

12. Rozhodnutie odvolacieho súdu dovolateľ považuje taktiež z hľadiska odvolacej námietky arbitrárnosti stavebného konania za nepreskúmateľné a za také, v ktorom odvolací súd k jeho argumentácii ohľadne stavebného konania neuviedol nič a potvrdil správnosť súdu prvej inštancie.

13. Žalobca odvolaciemu súdu vytýka ja to, že sa nevysporiadal s jeho námietkou týkajúcou sa konania žalovaného, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a poctivým obchodným stykom.

14. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti navrhol dovolaciemu súdu zmeniť uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cob/164/2018 tak, že nariadil neodkladné opatrenie a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania. V prípade ak odvolací súd bude mať za to, že vo veci návrhu na vydanie neodkladného opatrenia nebude môcť rozhodnúť navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie. Ako prílohu priložil oznámenie Okresného úradu Košice II o preskúmaní rozhodnutia Mesta Košice č. MK/A/2017/21867-04/IKRA zo dňa 6. decembra 2017, právoplatné dňa 29. decembra 2017 mimo odvolacieho konania podľa § 65 a nasl. správneho poriadku a rozhodnutie č. OU-KE-OVBP2-2019/005456 zo dňa 25. februára 2019, ktorým bolo rozhodnutie stavebného úradu mesta O., pracovisko O., právoplatné dňa 29. decembra 2017 a MK/A/2017/21867-04/OKRA zo dňa 6. decembra 2017, právoplatné dňa 29. decembra 2017 zrušené.

15. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu vyjadril podaním zo dňa 1. júla 2019 a uviedol, že vzhľadom na skutočný a právny stav veci v predmetnej veci mal predmetné dovolanie zobrať späť pretože odpadol predmet sporu, na základe ktorého bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia predmetné dovolanie označil za bezpredmetné a právne neopodstatnené, zbytočné a nedôvodné. Vzhľadom na zrušenie rozhodnutia o povolení odstrániť stavby žalovaný sa rozhodol nepokračovať v mimoriadnom konaní o preskúmaní rozhodnutia povolenia odstrániť stavbu a ako prenajímateľ sa rozhodol pokračovať v nájmomnom vzťahu so žalobcom ako nájomcom.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 35 C. s. p.) prejednal dovolanie žalobcu, po zistení, že bolo podané v zákonnej lehote za účinnosti C. s. p., oprávnenou osobou (§ 429 C. s. p.) a skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné.

17. Predmetom dovolania je uznesenie Krajského súdu Košice II sp. zn. 2Cob/164/2018-140 zo dňa 31. októbra 2018 „predložené Okresným súdom Košice II“ podaním zo dňa 11. septembra 2019 a doručené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o dovolaní dňa 18. septembra 2019. Ide o rozhodnutie rozhodnuté dňa 31. októbra 2018, teda za účinnosti Civilného sporového poriadku.

18. Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj a konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (§ 470 ods. 1 C. s. p.).

19. Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne a kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 C. s. p.).

20. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti opravného prostriedku zodpovedá právne úprava prípustnosti.

21. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

22. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov;
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu;
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník;
- d) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie;
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. V danom prípade žalobca neoznačil prípustnosť dovolania žiadnym ustanovením a z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že ide o nesprávny postup súdu, teda o dovolanie s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p., t. j. z dôvodu, že súd nesprávnym postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa končí, ak:

- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

25. Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti dovolania žalovaných je, či odvolací súd tým, že potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na neodkladné opatrenie, znemožnil žalobcovi takýmto nesprávnym procesným postupom, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Dovolateľ v dovolaní okrem toho, že namietal nesprávnosť uznesenia, ktorým obidva sudy nenariadili neodkladné opatrenie z iných ako procesných dôvodov, v podstate úplne z iných dôvodov ako vyžadujú splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia zakladá prípustnosť dovolania.

27. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom odvolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následným sekundárnym záverom odvolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj opodstatnený.

28. Pri skúmaní tvrdenia dovolateľa ohľadne nepreskúmateľnosti a nezrozumiteľnosti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, dovolací súd dospel k záveru, že toto tvrdenie je účelové s cieľom žalovaných založiť prípustnosť dovolania, nakoľko napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je odôvodnené dostatočne, jednoznačne a nevykazuje žiadne známky nepreskúmateľnosti a nezrozumiteľnosti.

29. Dovolanie je teda v zásade prípustné len proti meritórnym rozhodnutiam (rozsudkom vo veci samej) a nemeritórnym rozhodnutiam len proti rozhodnutiam, ktorým sa konanie končí. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade ustanovenej v tomto ustanovení. Žalobca jeho tvrdený dôvod zmätočnosti v napadnutom uznesení nepreukázal.

30. Z obsahu napadnutého uznesenia nie je zrejmé, že by jeho odôvodnenie bolo nedostatočné, nezrozumiteľné. Z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia jednoznačne vyplýva, že žalobca jeho návrh na neodkladné opatrenia neosvedčil, že nájomná zmluva, na základe ktorej návrh na neodkladné opatrenia požiadal, zanikla a žiaden iný dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia požadovaný v návrhu žalobcu neexistuje.

31. Dôvody uvádzané žalobcom v dovolaní prípustnosť dovolania podľa § 420 ods. 1 písm. f/ C. s. p. nezakladajú.

32. Prípustnosť dovolania je upravená aj ustanovením § 421 ods. 1 C. s. p. Z odseku 2 citovaného ustanovenia je zrejmé, že dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ C. s. p.

33. Z ustanovenia § 357 písm. d/ vyplýva, že v danom prípade odvolací súd rozhodol uznesením o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacie opatrenie, teda prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p. daná nie je.

34. Dovolací súd odmietne dovolania, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

35. Skutočnosť uvedená žalovaným vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu, že nájomný vzťah medzi žalobcom a žalovaným opätovne existuje, je pre posúdenie správnosti napadnutého uznesenia právne bezpredmetná.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na uvedené dovolanie žalovaných v zmysle ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako neprípustné odmietol.

37. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

38. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.